

Julia Fiedorczukin runoja

suomentanut Tapani Kärkkäinen

Bio

How unlike a dead fish a live fish is.

Maxine Hong Kingston

Kun olin kala

Avaruus oli pyöreä niin kuin aina

Ja sillä oli lempeät seinät

Uneksin jumalallisista evistä

Sulkapäähineistä

Ja vedenjälkeisestä elämästä

Sanottiin pyrstö

Putoaa mutta siitä saa palkkion:

Kaksi kipeää jalkaa.

En uskonut

Satuihin. Kasvatin

Siivet kuin lehdet

Kuin mustat saniaiset.

Ah, missä

En olisi käynyt!

Kun olin kala

Ei ollut päiviä,
Seksiä eikä eroa.

Lämpö tuli
Ulkoa. Nyt
Keuhkoni täyttää sietämätön

Kevyt ilma,
Meren kiusaus
On vihreissä värikalvoissani.

Katson taivaalle: torni,
Olet sinä ihmeellinen. Tanssin
Sinulle.

Mantereita ja valtameriä

Sananmukaisesti tuli on minulle rakas.

Joskus sen tuntee jalkapohjissa.

Se kertoo siitä, että kerran kaikki oli jumalallista merta.

Maan syvä aika sen sijaan ilmenee niin huolestuttavina lukuina,
että niiden huomaaminen on muuttanut ihmisen ajattelun.

Joka, kuten tiedetään, edellyttää maata

jalkojen alle ja otollista tunnelmaa.

Siitä näkökulmasta aurinko on jonkinlainen ikuisuus

ja meri itsepäinen subteksti.

Paikassa

on mieltä, jos voi kaivaa haudan.

Taloja voi rakentaa vain tiettyihin paikkoihin.

Kaikesta huolimatta ihmiset uskovat näiden jälkien pysyvyyteen,
vaikka kaikki tietävät, että parempi on kourallinen rauhaa.

Joissakin versioissa puhutaan kalojen rukousten täyttymisestä.

Niin tai näin, kaaoksella on omat lakinsa.

Aine on tavallaan kiinteää, mutta onhan meillä kyneleetkin, ja niitä on joka sanassa:

sillä suola on ihan kielen päällä, pisteenä i:llä.

Orionin olkapää

Suurta kuohuntaa näillä sileillä merillä,
kalojen raskaat, tummat ruumiit tulevat koolle.
Henki tekee pakkolaskun veteen,
luisuu, leikkaa vettä, hidastaa nopeutta, aikaa.

On aika erottaa aurinkotakin liepeet,
vapauttaa tuuli –

ja siinä kaikki.

Tähtienvälistä pölyä ensi puiden lehdillä.
Rukoukseen vaipunut jänis puistelee pois suolaisen kasteen,
painautuu lämpimään maahan kuuntelemaan kuohuvaa sykettä.

Assimilaatio ja dissimilaatio. CO₂, H₂O,
ja valo, valo, valo,
aineen vaihdunta aineeksi, kasvuksi ja kypsymiseksi
aaltoilevan Galaksin litteässä kiekossa.

Musta kuolema sykkii hiljaa tähtien välissä,
”Pyörivät taivaiden akselin ympäri”
nuo liekehtivät, Betelgeuze, Rigel ja Bellatrix –
Niittäjät ajavat syystaivaalla, katso!

Me katsomme. Hiuksissasi on sumua ja hämähäkinseittä,
kädessäsi muovikassi täynnä kylmiä päärynöitä.

Maisema ja pikkutyttö

haluaisin sanoa – tytölle, heille molemmille –
mennään makaamaan ruohon alle, mennään makaamaan
kuivattujen laivojen varjoon, jätetään kohtalon asiat
noille plataaneille, haluaisin sanoa, katsokaa,

mutta minä vain silitän läpinäkyvää taivasta. aurinko
on siirtynyt ja vihreä tikka on tullut näkyviin. ruvetaan jo nukkumaan,
haluaisin sanoa, ruvetaan
matoksi, pölykanahkaksi, mutta jään vain seisomaan

naurupilveen ja *tule takaisin* on se
mitä en sano, kun tyttö juoksee ruohikolle
ulkoisena kuin maailma ja sillä hetkellä kuolee joku toinen

on toivon aika
ja epätoivon
väliä on tulella ja jäällä

runo runo ole kuin sielun tumma yö

Relentlessy Craving

B.G.:lle

runo runo pysy lujana

kuin iskuaalto, kuin Griegin A-molli-konsertto

kasvata juuret, etsi lähde, kuki, kannan hedelmää

herää eloon, haluan vertasi

runo, runo ole yhtä vaarallisen kaunis

kuin juopunut nainen Munchin maalauksessa

väliä on vain perusväreillä, keltaisella, mustalla, punaisella

väliä on tulella

on toivon aika

ja epätoivon

väliä on tulella

jos ei ole ruumista

eikä tiedä mitään rakkaudesta

eikä kuolemasta

runo, runo ole auringossa

maailman silmässä

siinä kun leipä muuttuu liikkeeksi

ikuisessa hajoamisessa, joka on kaiken synteetin edellytys

veressä

tuli

tule

on toivon aika

ja epätoivon

väliä on tulella ja jäällä

runo runo ole kuin sielun tumma yö

Psalmi 31

R.K:lle

tiainen istahti ikkunalaudalle kuin uutinen
sumun tuottama, lokakuun
vaihdos marraskuiksi koivuissa tammissa lepissä,
kylmänkestävissä kukissa, hautausmailla
missä isämme eivät kirjoittaneet muistelmiaan,
missä eivät tunnista lapsiamme,
runojamme eivätkä meitä. televisio lähetti Puolaa,
joka sortui, ja sitten ei sortunut, ja sitten taas
sortui, ja sitten ei, ja sitten aurinko
työnsi sivuun oksien siluetit, ja yhtäkkiä
tiainen imeytyi taivaaseen ennen kuin ehdin sanoa
muista minut, paina mieleesi –